

JULIA BURGERS-DROST

Het Merelnest

UITGEVERIJ GLB
DEVENTER

Met tranen in haar ogen wendt Alies haar ogen af van het tvbeeldscherm. De voorbijflitsende beelden zijn ruw en zoals gezegd: 'Niet geschikt voor jeugdige kijkers.'

Ze hoort haar vader schamper zeggen: 'Denken ze daar nu werkelijk dat de zogeheten jeugdige kijkers zich van dat advies iets zullen aantrekken? Om maar te zwijgen van de ouders! Trouwens: de jeugd van tegenwoordig raakt gewend aan schokkende beelden. Toen jullie klein waren, werd er nog rekening met tere zieltjes gehouden!'

Alle ogen richten zich op Alies. Haar ouders, broers en zus beginnen te lachen. Alsof er iets te lachen valt!

Spottend roept de jongste van de familie, Jochem: 'Alies is al in de rouw als ze een lieveheersbeestje met haar fiets vermorzelt. Jij moet je in het vervolg beperken tot het journaal voor kinderen!' Marit, die moeders evenbeeld is, voegt eraan toe: 'Als het bestond zou

een op kleuters afgestemde nieuwsuitzending nog beter zijn. Alies, jij krijgt nooit eelt op je ziertje als je je blijft terugtrekken uit de maatschappij!’

Op dat moment wordt de berichtgeving op tv van dien aard dat ieders aandacht wordt getrokken. Alies staat op en sluipt meer dan ze loopt, de kamer uit. Niemand merkt haar vertrek op.

Is ze beledigd, gekwetst misschien, door de opmerkingen van broer en zus? Alies haalt haar schouders op. Voor haar is het alleen maar nog meer van hetzelfde en dat gaat al jaren zo.

Marit werd geboren toen Alies bijna zes jaar was. Ze was erbij toen het kleine ding begon te kruipen, te lopen en alle hulp weerde, ze kon het zélf! Aanvankelijk accepteerde ze dat wat Alies beweerde, de waarheid was. ‘Jaag de poes van de buurman weg, anders haalt hij het vogelnestje in de perenboom leeg! Zielig!’ of: ‘Uitkijken waar je loopt, Marit, zodat je niet op babymiertjes of andere kleine dieren trapt.’

Marit liep nog maar kort aan het handje van haar grote zus toen ze begreep dat deze al snel iets ‘zielig’ vond.

Marit trok bij het opgroeien steeds meer naar haar jongere broer, Jochem, en dat is heden ten dage nog het geval.

Halverwege de brede trap blijft Alies staan, ze hoort de stemmen in de woonkamer opklinken. Er wordt gelachen alsof men zojuist geen getuige is geweest van de gruwelijke dood die een stel buspassagiers ten deel is gevallen. Ze rilt als ze denkt aan de verminkte lichamen, het bloed en het gekrijs.

Langzaam loopt ze naar boven, haar hand glijdt over de gladde leuning en haar voeten zakken weg in de hoogpolige traploper. Weglopen uit de wereld, uit de realiteit. Ze is anders dan haar ouders, Daan, Marit en Jochem.

Het heet: Alies lijkt nu eenmaal op oma Brinkgreve en nóg meer op tante Merel! Ze is als het ware in een hokje gestopt.

Overgevoelig is ze. Ach, ze is ongetwijfeld de enige niet!

Haar kamer, die uitziet op de gracht, is haar toevluchtsoord. De bloeiende lindebomen geuren en als Alies het raam heeft opengeschoven, nestelt ze zich in de vensterbank. Kon je een geur maar vasthouden. Zoals je een bloem of een spelend kind op papier kunt vastleggen. Ze glimlacht om de dwaasheid van

die gedachte. Ze is altijd al een droomster geweest. Tekenen is haar grote hobby en ze prijst zich gelukkig dat ze er haar brood mee kan verdienen! Ze illustreert kinderboeken en af en toe komt er een opdracht binnen voor schooluitgaven.

Tekenend vergeet ze de wereld om zich heen. Haar huisgenoten vinden het geen echt werk. Ze zien het als een hobby. 'Ach ja, Alies moet toch íets doen om haar dagen te vullen? Ook al verdient ze niet eens genoeg om zelfstandig te gaan wonen!' Alsof ze abnormaal is en niet voor zichzelf zou kunnen zorgen!

Het grachtenhuis is ruim, de vier verdiepingen bieden de bewoners alle ruimte die ze nodig hebben.

Alies kijkt omlaag, volgt een vriend paartje tot ze om de bocht van de straat uit haar gezichtsveld verdwenen zijn. In de gracht peddelt een jongen in zijn kano, zo te zien is hij zielstevreden. Als hij moet uitwijken voor een grote boot, steekt hij een hand op. In gedachten schetst Alies de kano en de jongen, het is alsof ze er een foto van maakt en die in haar hersens opslaat.

Beneden zich hoort ze het geluid van de voordeur die dichtslaat. Jochem, weet ze. Het

is zijn sportavond. Iedereen uit het gezin Brinkgreve is sportief, behalve zij, Alies. Ze lijkt wel een 'koekoekskind'. Ondergeschoven, ze hoort er niet echt bij. Marit en haar broers zijn uitgesproken studiehoofden. Daan hoopt in zijn vaders voetsporen te treden. Ook hij wil chirurg worden en hij heeft de achttienjarige Jochem ook al geïnspireerd tot die keuze. Uiteraard tot genoegen van pa.

Marit was als kleuter al verzot op alles wat met het ziekenhuis te maken heeft. Ze snuift er de steriele geuren op als waren het die van de linden. Een artsstudie zou te hoog zijn gegrepen. Maar als laborante voelt ze zich ook tevreden. Kortom: een artsedynastie in wording. Alies' moeder, Wilma, spreekt tegenover vrienden over: 'Mijn doktertjes!' Zelf is ze als advocate werkzaam op een bureau voor rechtshulp. Vergeleken bij haar ouders en de andere 'kinderen' voelt Alies zich de mindere. Achtergebleven gebied, voor haar lijkt niemand respect te hebben. Ook al is haar uitgever tevreden over haar en genieten veel kindertjes van de eigentijdse illustraties.

Alies heeft zich in haar lot geschikt. Op haar kamer luistert ze naar haar lievelingsmuziek, die varieert van pop tot Bach.

Vervelend dat ze straks de woonkamer is uitgeglipt. Weglopen, noemt ze het zelf.

Toch maar even naar beneden gaan om goedenacht te wensen. Als ze dat niet doet, blijft het haar dwarszitten. Met lichte tegenzin verlaat ze haar kamer en in de hal gekomen, botst ze bijna tegen tante To op. To Bosch werkt al vanaf haar zestiende jaar bij de familie Brinkgreve. Ze is dan ook méér dan een huishoudster, zeker voor Alies. Vroeger was het tante To die hen opving als ze uit school kwamen, mamma kwam pas tegen zessen thuis. Tante To wist precies hoe ze het overgevoelige kind moest opvangen, troosten en weer moed geven en dat is tot op de dag van vandaag zo gebleven. ‘Jij kijkt somber, meisje!’ To heeft een mand gestreken wasgoed in haar handen, haar wangen zijn rood en er is een pluk haar uit haar stijve knotje losgeraakt. Was ze vroeger, als meisje, zo slank als een den, nu heeft ze vormen van wat Alies liefdevol ‘een gemoedelijke moeke’ noemt. Alies klemt een hand om de trapleuning en blijft op de onderste trede staan. ‘En volgens mij ben jij doodmoe, tante To! Ik ga even een luchtje scheppen... het is zo lang licht!’

Tante To knipoogt als ze Alies onder aan de

trap passeert. ‘Doe dat kindje, de sering en rui- ken fijner dan het duurste parfum van je ma!’

Via de keuken, waar de strijkplank nog uit- geklapt staat, gaat Alies de tuin in. Nou ja, tuin... dat is te veel gezegd. Het is meer een binnenplaats waar enkele struiken weten te overleven, ondanks het gebrek aan zonlicht. Op een warme avond als deze is het er zelfs koel te noemen. Op de kleine steentjes die zo kunstig in een patroon zijn gelegd, tiert het mos welig. Tegen de ietwat scheefstaande scheidingsmuren groeit klimop, niet gehin- derd door gebrek aan zonlicht. Uit andere tui- nen komen bloemengeuren aangedreven en genietend snuift Alies het aroma op, haar neus in de lucht. Een avond om lief te heb- ben, iemand lief te hebben.

Hoe komt ze nu toch aan zo’n gedachte? Er is niemand, maar dan ook niemand die daar- voor in aanmerking zou kunnen komen. Een lichte weemoed bekruipt haar. Ze past niet in de tijd waarin ze thuishoort. Hoe vaak is haar dat al verteld?

Langzaam kuiert ze door de tuin, keert bij de poort om en besluit via de openslaande deuren van de serre naar binnen te gaan. Pro- beren om met pa en ma in contact te komen.

De serre is gemeubileerd in lichte kleuren en kon zo uit een woonblad geknipt zijn. Engels aandoende, met bloemen bedrukte gordijnen waarvan ook de sierkussens zijn gemaakt. Alies laat zich in de grootste stoel zakken, één met oren.

Haar ouders, merkt ze, zijn in gesprek en omdat mamma nogal op heftige toon spreekt, besluit Alies even te wachten met welterusten wensen.

Maar zodra ze hoort dat háár naam genoemd wordt, schiet ze overeind en wil opspringen. Luistervinken horen immers zelden iets goeds over zichzelf?

‘Ze brengt me tot wanhoop!’ snerpt mams stem, die ook zo heel anders kan klinken. Mam heeft verscheidene stemmen, dat ontdekte Alies al toen ze een klein meisje was.

Tegen tante To spreekt ze bevelend. Tegen spraak duldt ze niet. En als ze naar het gerecht moet om een cliënt te verdedigen, verandert schijnbaar haar gehele persoonlijkheid. Doorgaans verheft Wilma Brinkgreve haar stem in de huiselijke kring zelden of nooit. Daarom blijft Alies als versteend zitten.

‘Als ze jonger was, Karel, zou je haar naar een psychiater sturen. Waarom hebben we dat

vroeger nagelaten? Hoe kan ze ooit voor zichzelf zorgen, dat vraag ik me tegenwoordig af!’

Alies hoort hoe haar vader zijn pijp schoonkrabt. Een ernstige aangelegenheid, hij doet er het zwijgen toe. Of denkt hij na over een antwoord? Zo is pa ook wel.

Nooit ondoordacht spreken. Hij schraapt zijn keel. ‘Lieverd, je ziet weer eens spoken. Ze is ánders, maar niet, eh... gek!’

Wilma slaat met haar handen op de leuningen van haar stoel. ‘Anders, zeg dat wel. Gaat ze ooit uit, zoals Marit en de jongens? Komt er óóit iemand voor haar aan de deur, wordt er voor haar gebeld? Alleen de lui van de uitgeverij of de auteur van die prutsboekjes die zij illustreert. Hoe zie je ónze toekomst, zeg op!’

Weer een stilte. Alies trekt haar benen onder zich en vouwt haar armen om haar knieën. Onze toekomst, die van haar ouders? Ze voelt zich buitengesloten.

‘Over een paar jaar wil jij stoppen met werken. Net als ik. Dan kunnen we reizen, excursies maken, ons in het sociale leven storten en aandacht aan onze vrienden en relaties geven. Zie je het gebeuren? Wij met een steeds ouder wordende dochter in huis die bij het minste of